

KULTURMILJØER I HOLBÆK BY
KALUNDBORGVEJ

BESKRIVELSE AF KULTURMILJØ: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

BESKRIVELSE

Historie

Omkring 1900 blev der opført en række større villaer langs den vestlige indfaldsvej til Holbæk, Villakvarteret (i dag Kalundborgvej). Villaerne blev opført af byens mest velstående borgere og flere af dem blev tegnet af byens mest betydningsfulde arkitekter. Da der i flere tilfælde blev ytret ønske om, at de skulle kunne sammenlignes med patriciervillaerne i de større byer, havde de ofte mansardtag med glaserede tegl.

I 1918 blev Tveje Merløse sogn indlemmet i Holbæk Kommune, hvilket bl.a. betød, at skolevæsenet skulle udvides. I den forbindelse tegnede Ivar Bentsen Vestre Skole, som blev opført i 1920 og danner den vestlige afgrænsning for dette kulturmiljø. Skolen, der en årrække blev udlånt til Stenhus Kostskole, kendetegnes ved store vinduer, der lader lys og luft komme ind i undervisningslokalerne.

Arkitektur

Arkitekturen på Kalundborgvej er en blandet størrelse og kan ikke beskrives under ét. Den vestlige indfaldsvej, der løber parallelt med kysten, domineres af en række større villaer på sydsiden, mens nordsiden primært udgøres af det grønne område, Strandparken.

BÆRENDE ELEMENTER

De store villaer: Det er vanskeligt at udpege enkelte villaer som bærende elementer i kulturmiljøet. Fra Valdemar Sejrsvej i øst til Stenhusvej i vest ligger adskillige store villaer, som tilsammen giver Kalundborgvej karakter og fortæller historien om et kvarter, hvor byens velhavende borgere lod deres huse opføre i starten af 1900-tallet. Villaerne danner tilsammen en veldefineret facadelinje, og langt de fleste steder er der en lille forhave mellem vejen og facaden.

Strandparken: Med et areal på næsten 6 hektar er Strandparken et af de største rekreative områder i Holbæk by. Parken blev skænket til Holbæk by af handelsmanden og byrådsmedlemmet W. R. Tidemand i 1898. Fra 1904 boede Tidemand i huset over for hovedindgangen, hvor der er opstillet en obelisk med hans portræt. Fra parken er der udsigt over Holbæk Fjord, og i den østlige del finder man den fredede Søndersted Stubmølle. Møllen er fra omkring 1700 og blev flyttet til Strandparken i 1938 efter at have stået i Butterup og Søndersted.

Vestre Skole og Husholdningsskolen: Ivar Bentsens Vestre Skole danner ramme om udsigten over fjorden fra Husholdningsskolen på modsatte side af Kalundborgvej. De to markante bygninger danner kulturmiljøets vestlige afgrænsning.

De mange fjordkig: Flere steder er der mulighed for at få et glimt af fjorden fra Kalundborgvej. Både de små boligveje, som fører ned til fjorden og Kalundborgvej i sig selv markerer tydeligt de landskabelige træk ved fjordlandskabet omkring Holbæk.

BESKRIVELSE AF KULTURMILJØ: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

TRUSLER/SÅRBARHED

- Sløring af de mange kig til Holbæk Fjord.
- Manglende vedligeholdelse af de store villaer.
- Brud på den veldefinerede facadelinje.
- Nybyggeri, der dominerer det samlede arkitektoniske udtryk.
- Byggeri på nordsiden af vejen ved Strandparken.
- Manglende pleje af Strandparken.

BEVARINGSTILTAG

Konkrete tiltag

- Adskillige velholdte bygninger.
- Fin behandling af rabatter, beplantning og stier langs vejen.
- Gode adgangsforhold til Strandparken.

Vigtige pointer

Kalundborgvej består af en række bygninger af varierende arkitektonisk udtryk. Fælles for de fleste af husene er deres markante volumen, særligt på vejens sydside, hvilket er med til at give vejen en særlig karakter. Stilen med harmoniske pudsede/blanke facader og valmede tage/sadeltage i tegl eller skifer er gennemgående for det meste af Kalundborgvej, hvorved der opnås en arkitektonisk samhørighed i hele kulturmiljøet. Der bør værnes om denne samhørighed, og nybyggeri bør opføres i en stil, der respekterer de eksisterende bevaringsværdier.

KORT: KALUNDBORGEVJ, HOLBÆK

Kort over kulturmiljøets afgrænsning samt angivelse af, hvor fotografierne er taget.

FOTOREGISTRERING: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

Foto 1:

Kalundborgvej 11: Den lille kirke er opført i 1909.

Foto 2:

Kalundborgvej 13-15: Dobbeltus fra 1880.

Foto 3:

Kalundborgvej 17, "Villa Marina": Markant villa med helvalmet tag. Opført 1887.

Foto 4:

Kalundborgvej 21, "Sølyst": Opført 1890.

FOTOREGISTRERING: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

Foto 5:

Kalundborgvej 22: Bygmesterhus fra 1925 med en fin beliggenhed tæt ved fjorden.

Foto 6:

Kalundborgvej 35, "Vikingen": Nationalromantisk hus med hjørnespir. Opført i 1900.

Foto 7:

Fjordkig mellem to huse på Kalundborgvejs nordside.

Foto 8:

Slagterivej. Terrænet stiger mod syd.

FOTOREGISTRERING: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

Foto 9:

Rølighedsvej 1, "Villa Esmark": Detaljerigt hus i nationalromantisk stil. Opført i 1900.

Foto 10:

Kalundborgvej 48, Børnehaven Fjordbakken: Stor hvidpudset villa fra 1920, som oprindeligt var "skattely-villa" for købmanden Theodor Pedersen.

Foto 11:

Kalundborgvej 47-49: Mindre, men solide murstensvillaer. Opført i henholdsvis 1897 og 1890.

Foto 12:

Kalundborgvej 50: Villaen fra 1912 ligger tilbagetrukket fra vejen. Bemærk den fine kvist i det valmede tag.

FOTOREGISTRERING: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

Foto 13:

Kalundborgvej 52A: Den detaljerige villa med markant skorsten og pyramidetag er opført i 1902.

Foto 14:

Kalundborgvej 53A, "Villa Alba": Opført i 1899. Simpel grundform, detaljerig gavlfacade.

Foto 15:

Et kig til fjorden ved Kalundborgvej 56 (opført i 1912).

Foto 16:

Kalundborgvej 63: Tilbagetrukket villa med frontkvist og søjlebåret forhal. Opført i 1902.

FOTOREGISTRERING: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

Foto 17:

Kalundborgvej 56D: Opført i 1700-tallet og genopført ved Strandparken i 1971. Huset var oprindeligt accisebod, dvs. et lille hus ved bygrænsen, hvor bønder og handlende betalte en afgift for de varer de skulle sælge i byen.

Foto 18:

Stubmøllen i Strandparken (fredet). Opført i 1700-tallet og flyttet til Strandparken i 1938.

En stubmølle kendetegnes ved, at den kan dreje sig om sin egen akse og derved udnytte vindforholdene bedre.

Foto 19:

Et kig til fjorden fra Strandparken.

FOTOREGISTRERING: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

Foto 20:

Kalundborgvej 71. Det rigt udsmykkede hus ligger lige over for Strandparkens hovedindgang. Fra 1904 var det beboet af handelsmand og byrådsmedlem W. R. Tidemand.

Foto 21:

Rosenhaven ved Strandparkens hovedindgang. Her står en lille obelisk med et portræt af W. R. Tidemand, som skænkede Strandparken til Holbæk by i 1898.

Foto 22:

Kalundborgvej 58, Hotel Strandparken: Hotellet blev opført i 1936.

Foto 23:

Kalundborgvej 81-83. Opført i 1910 og 1907. De store villaer over for Strandparken skaber med deres størrelse og materialer et fint sammenhængende arkitektonisk miljø.

FOTOREGISTRERING: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

Foto 24:

Kalundborgvej 85-87. De store villaer over for Strandparken skaber med deres størrelse og materialer et fint sammenhængende arkitektonisk miljø.

Foto 25:

Kalundborgvej 95. Opført i 1908.

Foto 26:

Kalundborgvej 60, Revisorgården Holbæk: Højt beliggende villa med gårdsplads. Opført i 1905.

Foto 27:

Kalundborgvej 107-115. Blandet arkitektur i mindre skala end den man finder tættere på byen.

FOTOREGISTRERING: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

Foto 28:

Kalundborgvej 123-127: Solide huse fra slutningen af 1920'erne i kulturmiljøets vestlige del.

Foto 29:

Kalundborgvej 76: Det fine bindingsværkshus skiller sig ud fra vejens øvrige arkitektur. Opført i 1852, men er væsentligt ombygget.

Foto 30:

Kærsangervej 21-23, Vestre Skole. Tegnet af Ivar Bentsen i forbindelse med indlemmelsen af Tveje Merløse Sogn i Holbæk Kommune i 1918. Bemærk det fremhævede midterparti og de store vinduer.

Foto 31:

Kalundborgvej 133, "Isefjord". Den gamle husholdningsskole blev opført i 1928 og er tegnet af Marius Pedersen.

KILDEHENVISNING: KALUNDBORGVEJ, HOLBÆK

Miljøministeriet. Skov- og Naturstyrelsen

Kommuneatlas Holbæk

1993

Peter Korsgaard

På strøgtur med oldemor

1993

Michael Hertz

Holbæk i hundred år

1986

www.holbaekkirke.dk

www.kulturarv.dk/fbb

Registreringen er foretaget d. 17. september 2012.